Definíciók, tételkimondások

- 1. Mondjon legalább három példát predikátumra.
- 2. Sorolja fel a logikai jeleket.
- 3. Milyen kvantorokat ismer? Mi a jelük?
- 4. Mikor van egy változó egy kvantor hatáskörében?
- 5. Mik a nyitott és mik a zárt formulák?
- 6. Mondjon két példát nyitott formulára.
- 7. Mondjon egy példát zárt formulára.
- 8. Definiálja a részhalmaz és a valódi részhalmaz fogalmát és adja meg jelöléseiket.
- 9. Milyen tulajdonságokkal rendelkezik a halmazok egyenlősége?
- 10. Írja le a részhalmaz fogalmát. Milyen jelölést használunk részhalmazok megadására?
- 11. Írja le az üres halmaz fogalmát.
- 12. Igaz-e, hogy csak egy üres halmaz van?
- 13. Írja le két halmaz unióját és a megfelelő jelöléseket.
- 14. Írja le halmazrendszer unióját és a megfelelő jelöléseket.
- 15. Fogalmazza meg a halmazok uniójának alaptulajdonságait.
- 16. Definiálja halmazrendszer és két halmaz metszetét, és adja meg a jelöléseket.
- 17. Fogalmazza meg a halmazok metszetének alaptulajdonságait.
- 18. Fogalmazza meg az unió és a metszet disztributivitását.
- 19. Definiálja halmazok különbségét, szimmetrikus differenciáját és komplementerét.
- 20. Fogalmazza meg a halmazok komplementerének alaptulajdonságait.
- 21. Írja le a hatványhalmaz fogalmát. Milyen jelölések kapcsolódnak hozzá?
- 22. Definiálja a rendezett pár fogalmát és koordinátáit.
- 23. Definiálja két halmaz Descartes-szorzatát.
- 24. Definiálja a binér reláció fogalmát és adja meg a kapcsolódó jelöléseket.
- 25. Adjon három példát binér relációra.
- 26. Mit jelent az, hogy R reláció X és Y között? Mit jelent az, hogy R egy X-beli reláció?
- Definiálja binér reláció értelmezési tartományát és értékkészletét, és adja meg a kapcsolódó jelöléseket.
- 28. Definiálja binér reláció kiterjesztését, leszűkítését és leszűkítését egy halmazra és adja meg a kapcsolódó jelöléseket.
- 29. Definiálja egy binér reláció inverzét.
- 30. Definiálja halmaz képét és inverz képét binér relációnál és adja meg a kapcsolódó jelöléseket.

- 31. Definiálja binér relációk kompozícióját. Lehet-e a kompozíció üres?
- 32. Fogalmazzon meg két, binér relációk kompozíciójára vonatkozó állítást.
- 33. Mit jelent az, hogy egy reláció tranzitív, szimmetrikus, illetve dichotóm? Ezek közül mi az, ami csak a reláción múlik?
- 34. Mit jelent az, hogy egy reláció antiszimmetrikus, illetve trichotóm? Ezek közül mi az, ami csak a reláción múlik?
- 35. Mit jelent az, hogy egy reláció szigorúan antiszimmetrikus, reflexív illetve irreflexív? Ezek közül mi az, ami csak a reláción múlik?
- 36. Definiálja az ekvivalenciareláció, illetve az osztályozás fogalmát.
- 37. Mi a kapcsolat az ekvivalenciarelációk és az osztályozások között?
- 38. Definiálja a részbenrendezés és a részbenrendezett halmaz fogalmát. Mit mondhatunk egy részbenrendezett halmaz egy részhalmazáról?
- 39. Definiálja a (teljes) rendezés fogalmát.
- 40. Mondjon példát részbenrendezett de nem rendezett halmazra.
- 41. Definiálja egy relációnak megfelelő szigorú illetve gyenge reláció fogalmát.
- 42. Definiálja a szigorú részbenrendezést és fogalmazza meg kapcsolatát a részbenrendezéssel.
- 43. Definiálja az intervallumokat és adja meg a kapcsolódó jelöléseket.
- 44. Definiálja a kezdőszelet fogalmát és adja meg a kapcsolódó jelöléseket.
- 45. Definiálja a legkisebb és a legnagyobb elem fogalmát.
- 46. Definiálja a minimális és a maximális elem fogalmát és adja meg a kapcsolódó jelöléseket.
- 47. Adjon meg olyan részbenrendezett halmazt, amelyben több minimális elem van.
- 48. Adjon meg olyan részbenrendezett halmazt, amelyben nincs maximális
- 49. Definiálja az alsó és a felső korlát fogalmát.
- 50. Definiálja az alsó és a felső határ tulajdonságot.
- 51. Definiálja az infimum és a szuprémum fogalmát.
- 52. Definiálja a jólrendezés és a jólrendezett halmaz fogalmát.
- 53. Adjon meg olyan rendezett halmazt, amely nem jólrendezett.
- 54. Adjon példát jólrendezett halmazra.
- 55. Definiálja a függvény fogalmát. Ismertesse a kapcsolódó jelöléseket.
- 56. Mi a különbség a között, hogy $f \in X \to Y$ és hogy $f : X \to Y$?
- 57. Mikor nevezünk egy függvényt kölcsönösen egyértelműnek?
- 58. Definiálja a permutáció fogalmát.
- 59. Igaz-e, hogy két függvény összetétele függvény?
- 60. Mikor állíthatjuk hogy két függvény összetétele injektív, szürjektív illetve bijektív?

- 61. Mikor nevezünk egy függvényt monoton növekedőnek illetve monoton csökkenőnek?
- 62. Mikor nevezünk egy függvényt szigorúan monoton növekedőnek illetve szigorúan monoton csökkenőnek?
- 63. Mi a kapcsolat a szigorúan monoton növekedő függvények és a kölcsönösen egyértelmű függvények között?
- 64. Mit értünk indexhalmaz, indexelt halmaz és indexelt család alatt?
- 65. Fogalmazza meg az indexelt halmazcsaládokra vonatkozó De Morganszabályokat.
- 66. Definiálja a binér, unér és nullér művelet fogalmát és ismertesse a kapcsolódó jelöléseket.
- 67. Adjon meg egy binér műveletet táblázattal.
- 68. Hogyan definiálunk műveleteket függvények között?
- 69. Definiálja a művelettartó leképezés fogalmát.
- 70. Adjon példát művelettartó leképezésre.
- 71. Fogalmazza meg a rekurziótételt.
- Definiálja a karakterisztikus függvény fogalmát és ismertesse a kapcsolódó jelöléseket.
- 73. Definiálja a baloldali semleges elem, a jobboldali semleges elem és a semleges elem fogalmát.
- Definiálja a félcsoport, a balinverz, a jobbinverz és az inverz fogalmát és ismertesse a kapcsolódó jelöléseket.
- 75. Igaz-e, hogy egy egységelemes multiplikatív félcsoportban ha h-nak és g-nek van inverze, akkor hg-nek is, és ha igen, mi?
- 76. Definiálja a csoport és az Abel-csoport fogalmát.
- 77. Igaz-e, hogy ha X tetszőleges halmaz, akkor $(\wp(X), \cap)$ egy egységelemes félcsoport?
- 78. Igaz-e, hogy ha X tetszőleges halmaz, akkor $(\wp(X), \cup)$ egy csoport?
- 79. Igaz-e, hogy ha X tetszőleges halmaz, akkor $(\wp(X), \Delta)$ egy félcsoport?
- 80. Igaz-e, hogy ha X tetszőleges halmaz, akkor az X-beli binér relációk a kompozícióval egységelemes félcsoportot alkotnak?
- 81. Igaz-e, hogy ha X tetszőleges halmaz, akkor az X-et X-re képező bijektív leképezések a kompozícióval, mint művelettel csoportot alkotnak?
- 82. Fogalmazza meg a természetes számokra a $\leq$ reláció és a műveletek kapcsolatát leíró tételt.
- 83. Definiálja a véges sorozatokat.
- 84. Fogalmazza meg az általános rekurziótételt.
- 85. Definiálja véges sok elem szorzatát félcsoportban és egységelemes félcsoportban.
- 86. Hogyan értelmeztük a $\sum_{a \in A} x_a$ jelölést?
- 87. Definiálja a nullgyűrű és a zérógyűrű fogalmát.
- 88. Definiálja a bal és jobb oldali nullosztó és a nullosztópár fogalmát.

- 89. Definiálja az integritási tartomány fogalmát.
- 90. Definiálja a rendezett integritási tartomány fogalmát.
- 91. Fogalmazzon meg szükséges és elégséges feltételt arra vonatkozóan, hogy egy integritási tartomány rendezett integritási tartomány legyen.
- 92. Fogalmazza meg a rendezett integritási tartományban az egyenlőtlenségekkel való számolás szabályait leíró tételt.
- 93. Definiálja a test fogalmát és adjon három példát testre.
- 94. Definiálja a rendezett test fogalmát és adjon példát olyan testre, amely nem tehető rendezett testté.
- 95. Fogalmazza meg az arkhimédeszi tulajdonságot.
- 96. Mi a kapcsolata az arkhimédeszi tulajdonságnak a felső határ tulajdonsággal?
- 97. Fogalmazza meg a racionális számok felső határ tulajdonságára és az arkhimédeszi tulajdonságára vonatkozó tételt.
- 98. Fogalmazza meg a valós számok egyértelműségét leíró tételt.
- 99. Definiálja a bővített valós számokat.
- 100. Fogalmazza meg a valós számok létezését leíró tételt.
- 101. Definiálja a komplex számok halmazát a műveletekkel.
- 102. Adja meg $\mathbb{R}$ beágyazását $\mathbb{C}$ -be.
- 103. Definiálja i-t, komplex szám valós és képzetes részét, konjugáltját és a képzetes számok fogalmát.
- 104. Fogalmazza meg a komplex konjugálás tulajdonságait.
- 105. Definiálja komplex szám abszolút értékét. Milyen tételt használt?
- 106. Fogalmazza meg komplex számok abszolút értékének tulajdonságait.
- 107. Definiálja komplex számokra a sgn függvényt és fogalmazza meg tulajdonságait.
- 108. Definiálja komplex számok trigonometrikus alakját és argumentumát.
- 109. Írja fel két komplex szám szorzatát és hányadosát trigonometrikus alakjuk segítségével.
- 110. Ha $n \in \mathbb{N}^+$ és $w \in \mathbb{C}$, írja fel a $z^n = w$ egyenlet összes megoldását.
- 111. Írja fel az *n*-edik komplex egységgyököket. Mit értünk primitív *n*-edik egységgyök alatt?
- 112. Ha $n\in\mathbb{N}^+$ és $w\in\mathbb{C},$ írja fel a $z^n=w$ egyenlet összes megoldását az n-edikegységgyökök segítségével.
- 113. Fogalmazza meg az algebra alaptételét.
- 114. Definiálja halmazok ekvivalenciáját és sorolja fel tulajdonságait.
- 115. Ha az X és X' illetve Y és Y' halmazok ekvivalensek, milyen más halmazok ekvivalenciájára következtethetünk még ebből?
- 116. Definiálja a véges és a végtelen halmazok fogalmát.
- 117. Definiálja egy véges halmaz elemeinek számát. Hogyan jelöljük? Mit használt fel a definícióhoz?

- 118. Fogalmazza meg a véges halmazok és elemszámuk tulajdonságait leíró tételt.
- 119. Fogalmazza meg a skatulyaelvet.
- 120. Mit mondhatunk véges halmazban minimális és maximális elem létezéséről?
- 121. Mit mondhatunk egy véges halmaz összes permutációinak számáról?
- 122. Mit értünk egy véges halmaz variációin és mit mondhatunk az összes variációk számáról?
- 123. Definiálja az ismétléses variációk fogalmát. Mit mondhatunk egy véges halmaz összes ismétléses variációinak számáról?
- 124. Mit értünk egy véges halmaz kombinációin és mit mondhatunk az összes kombinációk számáról?
- 125. Mit értünk egy véges halmaz ismétléses kombinációin és mit mondhatunk az összes ismétléses kombinációk számáról?
- 126. Mit értünk egy véges halmaz ismétléses permutációin és mit mondhatunk az összes ismétléses permutációk számáról?
- 127. Fogalmazza meg a binomiális tételt.
- 128. Írja fel a Pascal-háromszög első 8 sorát.
- 129. Fogalmazza meg a polinomiális tételt.
- 130. Fogalmazza meg a logikai szita formulát.
- 131. Definiálja a természetes számok körében az oszthatóságot és adja meg a jelölését.
- 132. Sorolja fel a természetes számok körében az oszthatóság alaptulajdonságait.
- 133. Definiálja a természetes számok körében a prímszám és a törzsszám fogalmát. Mi a kapcsolat a két fogalom között?
- 134. Definiálja egységelemes integritási tartományban az oszthatóságot és adja meg a jelölését.
- 135. Sorolja fel egységelemes integritási tartományban az oszthatóság alaptulajdonságait.
- 136. Definiálja az asszociáltak fogalmát és sorolja fel ennek a kapcsolatnak a tulajdonságait.
- 137. Definiálja az egységek fogalmát és sorolja fel az egységek halmazának tulajdonságait.
- 138. Mi a kapcsolat az egységek és az asszociáltak között?
- 139. Mi a kapcsolat a természetes számok és az egész számok körében vett oszthatóság között?
- 140. Definiálja egységelemes integritási tartományban a prímelem és az irreducibilis elem fogalmát. Mi a kapcsolat a két fogalom között?
- 141. Mit értünk egységelemes integritási tartományban legnagyobb közös osztó alatt?
- 142. Mikor mondjuk egységelemes integritási tartomány elemeire, hogy relatív prímek?

- 143. Mit értünk egységelemes integritási tartományban legkisebb közös többszörös alatt?
- 144. Egyértelmű-e az egész számok körében a legnagyobb közös osztó? Ismertesse a kapcsolódó jelölést.
- 145. Egyértelmű-e az egész számok körében a legkisebb közös többszörös? Ismertesse a kapcsolódó jelölést.
- 146. Ismertesse a bővített euklideszi algoritmust.
- 147. Mely tétel alapján számolhatjuk ki véges sok egész szám legnagyobb közös osztóját prímfelbontás nélkül?
- 148. Fogalmazza meg a számelmélet alaptételét.
- 149. Ismertesse Erathoszthenész szitáját.
- 150. Definiálja egész számok kongruenciáját és adja meg a kapcsolódó jelöléseket.
- 151. Fogalmazza meg az egész számok kongruenciájának egyszerű tulajdonságait.
- 152. Definiálja a maradékosztály, redukált maradékosztály, teljes és redukált maradékrendszer fogalmát.
- 153. Definiálja $\mathbb{Z}_m$ -et. Milyen algebrai struktúra $\mathbb{Z}_m$ az összeadással és szorzással?
- 154. Fogalmazza meg a $(\mathbb{Z}_m, +, \cdot)$ gyűrű tulajdonságait leíró tételt.
- 155. Mit mondhatunk az $aa_i + b$ számokról, ha a_i egy maradékrendszer, illetve egy redukált maradékrendszer elemeit futja be?
- 156. Fogalmazza meg az Euler-Fermat-tételt.
- 157. Fogalmazza meg a Fermat-tételt.
- 158. Fogalmazza meg a kínai maradéktételt.

Bizonyítások

- 1. Fogalmazza meg a halmazok uniójának kommutativitását, asszociativitását és idempotenciáját és bizonyítsa be.
- 2. Fogalmazza meg a halmazok metszetének kommutativitását, asszociativitását és idempotenciáját és bizonyítsa be.
- 3. Fogalmazza meg és bizonyítsa be az unió és a metszet disztributivitását.
- 4. Fogalmazza meg és bizonyítsa be a De Morgan azonosságokat két halmazra.
- 5. Bizonyítsa be, hogy binér relációk kompozíciója asszociatív.
- 6. Fogalmazza meg a két binér reláció kompozíciójának inverzére vonatkozó állítást és bizonvítsa be.
- 7. Fogalmazza meg az ekvivalenciareláció és az osztályozás kapcsolatát és bizonyítsa be.
- 8. Fogalmazza meg a szigorú részbenrendezés kapcsolatát a részbenrendezéssel és bizonyítsa be állítását.
- 9. Mi a kapcsolat a szigorúan monoton növekedő függvények és a kölcsönösen egyértelmű függvények között? A megfogalmazott állítást bizonyítsa be.

- 10. Mit álllíthatunk a monoton növekedő függvények inverz függvényéről? A megfogalmazott állítást bizonyítsa be.
- 11. Bizonyítsa be, hogy a természetes számok halmaza a $\leq$ relációval jólrendezett. Azt, hogy rendezett, nem kell bizonyítania.
- 12. Fogalmazzon meg szükséges és elégséges feltételt arra vonatkozóan, hogy egy integritási tartomány rendezett integritási tartomány legyen, és bizonyítsa be az állítást.
- 13. Fogalmazza meg a rendezett integritási tartományban az egyenlőtlenségekkel való számolás szabályait leíró tételt és bizonyítsa be.
- 14. Van-e olyan racionális szám, amelynek a négyzete 2? Bizonyítsa be állítását.
- 15. Fogalmazza meg az arkhimédeszi tulajdonságot. Mi a kapcsolata a felső határ tulajdonsággal? Bizonyítsa be állítását.
- 16. Definiálja a komplex számok halmazát a műveletekkel és bizonyítsa be, hogy test.
- Fogalmazza meg komplex számok abszolút értékének tulajdonságait és bizonyítsa be.
- 18. Bizonyítsa be, hogy egyetlen $n \in \mathbb{N}$ -re sem létezik ekvivalencia $\{1, 2, \dots, n\}$ és egy valódi részhalmaza között.
- 19. Fogalmazza meg a véges halmazok és elemszámuk tulajdonságait leíró tételt és bizonyítsa be.
- 20. Fogalmazza meg a skatulyaelvet és bizonyítsa be.
- 21. Mit mondhatunk véges halmazban minimális és maximális elem létezéséről? Bizonyítsa be állítását.
- 22. Mit mondhatunk egy véges halmaz összes permutációinak számáról? Bizonyítsa be állítását.
- Mit értünk egy véges halmaz variációin és mit mondhatunk az összes variációk számáról? Bizonyítsa be állítását.
- 24. Mit értünk egy véges halmaz kombinációin és mit mondhatunk az összes kombinációk számáról? Bizonyítsa be állítását.
- 25. Mit értünk egy véges halmaz ismétléses kombinációin és mit mondhatunk az összes ismétléses kombinációk számáról? Bizonyítsa be állítását.
- 26. Mit értünk egy véges halmaz ismétléses permutációin és mit mondhatunk az összes ismétléses permutációk számáról? Bizonyítsa be állítását.
- 27. Fogalmazza meg a binomiális tételt és bizonyítsa be.
- 28. Fogalmazza meg a polinomiális tételt és bizonyítsa be.
- 29. Fogalmazza meg a logikai szita formulát és bizonyítsa be.
- Sorolja fel a természetes számok körében az oszthatóság alaptulajdonságait és bizonyítsa be ezeket.
- 31. Sorolja fel egységelemes integritási tartományban az oszthatóság alaptulajdonságait és bizonyítsa be ezeket.
- 32. Ismertesse a bővített euklideszi algoritmust. Bizonyítsa be, hogy működik.
- 33. Mi a kapcsolat Z-ben a prímelemek és az irreducibilis elemek között? Bizonyítsa állítását.

- 34. Fogalmazza meg és bizonyítsa be a számelmélet alaptételét.
- 35. Fogalmazza meg Eukleidész tételét, és bizonyítsa be.
- 36. Fogalmazza meg a $\mathbb{Z}_m$ gyűrű tulajdonságait leíró tételt és bizonyítsa be.
- 37. Mit mondhatunk az $aa_i + b$ számokról, ha a_i egy teljes maradékrendszer, illetve az $aa_i + b$ számokról, ha a_i egy redukált maradékrendszer elemeit futja be? Bizonyítsa be állítását. Mit kell feltenni az a számról?
- 38. Fogalmazza meg és bizonyítsa be az Euler–Fermat tételt.
- 39. Fogalmazza meg és bizonyítsa be a Fermat-tételt.
- 40. Ismertesse a lineáris kongruenciák megoldásának módszerét részletes indoklással.
- 41. Fogalmazza meg és bizonyítsa be a kínai maradéktételt.